

Zakon o cestah /ZCes-2/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili in komentarjem)****K a z a l o:**

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o cestah /ZCes-2/	2
1.1	Pravna podlaga	2
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o cestah /ZCes-2/	2
1.2.1	Akti občinskega sveta po Zakonu o cestah /ZCes-2/	3
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o cestah /ZCes-2/	3
1.3.1	Akti župana po Zakonu o cestah /ZCes-2/	4
1.4	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o cestah /ZCes-2/	4
1.4.1	Akti občinske uprave po Zakonu o cestah /ZCes-2/	7
1.5	Pristojnosti in naloge občinskega redarstva po Zakonu o cestah /ZCes-2/	8
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine	8
2.1	Javne ceste	8
2.1.1	Obveščanje o spremembi prometne ureditve na cesti	9
2.1.2	Videonadzor cestnega prometa	9
2.2	Gradnja, vzdrževanje, upravljanje in varstvo javnih cest	10
2.2.1	Gradnja in vzdrževanje javnih cest	10
2.2.2	Koncesija za gradnjo javne ceste	10
2.2.3	Pridobitev stvarnih pravic na nepremičninah za gradnjo javnih cest in ukrepov na njih	10
2.2.4	Katastrski postopki za določitev in označitev meje cestnega zemljišča	10
2.2.5	Redno vzdrževanje javnih cest	11
2.2.6	Vzdrževalna dela, vzdrževalna dela v javno korist, rekonstrukcija in novogradnja cest	11
2.2.7	Obveznosti upravljavca ceste zaradi čezmerne obremenitve varovanih prostorov stavb s hrupom	12
2.2.8	Prometna signalizacija in prometna oprema	12
2.2.9	Varovalni gozdovi in hudourniki ob javni cesti	12
2.2.10	Gradnja žičniških naprav čez javne ceste	13
2.2.11	Omejitve izvajanja del zunaj varovalnega pasu ceste	13
2.2.12	Izvajanje del v območju javne ceste	13
2.2.13	Razmejitev obveznosti med upravljavci javnih cest in upravljavci vodotokov	13
2.2.14	Največje dovoljene osne obremenitve vozil na javnih cestah	13
2.2.15	Izredni prevoz po javni cesti	14
2.2.16	Avtobusna postajališča	15
2.2.17	Prekomerna prometna obremenitev javne ceste s tovornimi vozili	15
2.2.18	Podatki o javnih cestah	15
2.2.19	Nosilec javnega pooblastila in pritožbeni organ	16
2.3	Gradnja državnih cest	16
2.3.1	Kategorizacija državnih cest	16
2.3.2	Financiranje in sofinanciranje gradnje državne ceste	16
2.3.3	Sofinanciranje gradnje obvozne ceste	16
2.3.4	Financiranje državnih kolesarskih povezav	16
2.4	Vzdrževanje državnih cest	16
2.4.1	Redno vzdrževanje prometnih površin ter objektov in naprav v naseljih	16
2.5	Varstvo državnih cest in prometa na njih	17
2.5.1	Cestni priključki na glavne in regionalne ceste	17
2.5.2	Obvezna prilagoditev cestnega priključka	17
2.6	Upravljanje, gradnja, vzdrževanje in varstvo občinskih cest	17
2.6.1	Upravljavec občinskih cest	17
2.6.2	Varovalni pas ob občinski cesti	17
2.6.3	Preglednosti ob občinski cesti	18
2.6.4	Cestni priključki na občinsko cesto	18
2.6.5	Prometna ureditev na občinskih cestah	18
2.6.6	Zapora ceste zaradi del ali prireditev na občinski cesti	19
2.6.7	Omejitve uporabe občinske ceste	19
2.6.8	Obveznost vodenja podatkov o občinskih cestah	19

2.7	Pooblastila in ukrepi občinskega redarstva	19
2.7.1	Začasni ukrepi občinskega redarstva ob ugotovljenih pomanjkljivostih na cesti	20
2.7.2	Nadzor izrednih prevozov po javni cesti	20
2.7.3	Tehtanje vozila	20
2.7.4	Izločitev vozila iz prometa	20
2.8	Inšpekcijsko nadzorstvo	20
2.8.1	Opravljanje inšpekcijskega nadzorstva	20
2.8.2	Pogoji za opravljanje inšpekcijskega nadzorstva	20
2.8.3	Obseg inšpekcijskega nadzorstva	21
2.8.4	Izvajanje denarnih izvršb	21
2.8.5	Splošni inšpekcijski ukrepi in začasni ukrepi	21
2.9	Prekrškovni organi	22
	Ključne besede	23
	Uporabljene kratice	23
	Viri	23

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o cestah /ZCes-2/

1.1 Pravna podlaga

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije /URS/ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a		

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o cestah /ZCes-2/ Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A, 29/23, 78/23 - ZUNPEOVE		1

tč.	povezani predpisi	določba	pojasnilo
1.2	Zakon o inšpekcijskem nadzoru /ZIN/ Uradni list RS, št. 43/07 - UPB1 in 40/14		52, 53, 54, 55, 56, 57
1.3	Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev /ZORZFS/ Uradni list RS, št. 131/23		

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o cestah /ZCes-2/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Sprejme sklep o ugotovitvi javne koristi za razlastitev, omejitev ali obremenitev lastninske pravice na nepremičnini.	15. člen	8
2	Določi način izvajanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini.	19. člen	10
3	V primeru izvajanja gospodarske javne službe na podlagi podelitve koncesije, sprejme Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini (koncesijski akt).	19. člen	10
4	V proračunu zagotovi sredstva za financiranje oziroma sofinanciranje gradnje in vzdrževanja prometnih površin, objektov in naprav na cestnem zemljišču državne ceste, ki so v funkciji javnih površin naselja (iz 72. člena ZCest-2) ter ureditev prehodov za pešce v naselju.	58. člen	30
5	V proračunu zagotovi sredstva za sofinanciranje gradnje obvozne ceste, ki nadomesti del ceste, ki poteka skozi poselitveno območje.	59. člen	31
6	V proračunu zagotovi sredstva za stroške gradnje ali rekonstrukcije	79. člen	34

7	priključka občinske ceste na državno cesto. V proračunu zagotovi sredstva za obvezno prilagoditev priključka občinske ceste na državno cesto.	80. člen	35
8	Z odlokom lahko predpiše manjšo širino varovalnih pasov občinskih cest.	109. člen 49. člen	38
9	Z odlokom določi upravljavca občinskih cest in način izvajanja nalog upravljanja občinskih cest.	108. člen	36
10	Podaja soglasje k internemu aktu občine, ki ureja prometno ureditev ali njeno spremembo na občinski cesti ali njenem delu.	112. člen	43
11	Z odlokom določi prometno ureditev za vzpostavitev območij omejene hitrosti.	112. člen 108. člen	43
12	Z odlokom lahko določi, da je za inšpektorja za ceste občinskega inšpekcijskega organa imenovan posameznik, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor.	130. člen	53

1.2.1 Akti občinskega sveta po Zakonu o cestah /ZCes-2/

tč.	akti občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Sklep o ugotovitvi javne koristi za razlastitev, omejitev ali obremenitev lastninske pravice na nepremičnini.	15. člen	8
2	Odlok o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini.	19. člen	10
3	Odlok o predmetu in pogojih za podelitev koncesije za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini (koncesijski akt).	19. člen	10
4	Odlok o proračunu občine.	58. člen 59. člen 79. člen 80. člen	30, 31, 34, 35
5	Odlok o kategorizaciji občinskih cest v občini.	109. člen 49. člen	38
6	Odlok o občinskih cestah v občini.	108. člen 112. člen	36, 43
7	Interni akt za določite prometne ureditve na občinskih cestah.	112. člen	43

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o cestah /ZCes-2/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Sklene pogodbo o ustanovitvi stvarne služnosti za gradnjo cestnega priključka.	3. člen	3
2	Odobri predlagane rešitve, ki odstopajo od predpisanih s predpisi, ki urejajo projektiranje cest.	12. člen	6
3	Objavi javni razpis za izbiro koncesionarja za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini.	19. člen	10
4	Z izbranim koncesionarjem sklene Pogodbo o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini.	19. člen	10
5	Izda odločbo, s katero po opravljenem pregledu odredi odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti.	21. člen	12
6	Izda dovoljenje za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v neomejeno uporabo, če ni pomanjkljivosti, oziroma v začasno omejeno uporabo, do odprave pomanjkljivosti.	21. člen	12
7	Imenuje komisijo za vzpostavitev avtobusnega postajališča na vozišču občinske ceste.	45. člen	25
8	Lahko predlaga spremembe kategorizacije državnih cest ali njihovih delov in medsebojne prenose cest.	55. člen	29
9	Z ministrom, pristojnim za promet sklene pogodbo o gradnji in vzdrževanju prometnih površin, objektov in naprav na cestnem	58. člen	30

	zemljišču državne ceste, ki so v funkciji javnih površin naselja ter ureditvi prehodov za pešce v naselju.		
10	Z ministrom, pristojnim za promet sklene pogodbo o sofinanciranju gradnje obvozne ceste ter obveznosti prevzema nadomeščenega dela državne ceste.	59. člen	31
11	Z ministrom, pristojnim za promet sklene pogodbo o financiranju državne kolesarske povezave, ki poteka po občinski cesti.	60. člen	32
12	Na posameznih občinskih cestah lahko odredi omejitev uporabe za vsa motorna vozila ali posamezne vrste motornih vozil.	114. člen	45

1.3.1 Akti župana po Zakonu o cestah /ZCes-2/

tč.	akti župana	določba	pojasnilo
1	Pogodba o ustanovitvi stvarne služnosti za gradnjo cestnega priključka.	3. člen	3
2	Javni razpis za podelitev koncesije za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini (z razpisno dokumentacijo).	19. člen	10
3	Pogodba o koncesiji za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini.	19. člen	10
4	Pogodba o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini. (z javnim podjetjem, javnim gospodarskim zavodom).	19. člen	10
5	Odločba o odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti.	21. člen	12
6	Odločba (dovoljenje) za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v neomejeno (začasno) uporabo.	21. člen	12
7	Sklep o imenovanju komisije za vzpostavitev avtobusnega postajališča na vozišču občinske ceste.	45. člen	25
8	Pogodba o prekomerni prometni obremenitvi občinske javne ceste.	48. člen	26
9	Pogodba o gradnji in vzdrževanju prometnih površin, objektov in naprav na cestnem zemljišču državne ceste, ki so v funkciji javnih površin naselja ter ureditvi prehodov za pešce v naselju.	58. člen	30
10	Pogodba o sofinanciranju gradnje obvozne ceste ter obveznosti prevzema nadomeščenega dela državne ceste.	59. člen	31
11	Pogodba o financiranju državne kolesarske povezave, ki poteka po občinski cesti.	60. člen	32
12	Sklep o omejitvi uporabe občinske ceste za vsa motorna vozila ali posamezne vrste motornih vozil.	114. člen	45

1.4 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o cestah /ZCes-2/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Kot upravljavec občinskih cest o vsaki načrtovati spremembi prometne ureditve na občinski javni cesti obvesti policijo, pristojni inšpekcijski organ in v primeru poteka ceste skozi naselje tudi pristojno občinsko redarstvo najmanj pet dni pred spremembo.	9. člen	4
2	Kot upravljavec občinskih cest lahko slikovno snemati vozila na posameznih odsekih javnih cest v njegovem upravljanju na način, da pri tem ni mogoča obdelava osebnih podatkov.	10. člen	5
3	Kot upravljavec občinskih cest, če izvaja videonadzor cestnega prometa, o tem objavi obvestilo.	10. člen	5
4	Kot upravljavec občinskih cest, če izvaja videonadzor cestnega prometa, vodi dnevnik obdelav osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.	10. člen	5
5	Kot upravljavec občinskih cest lahko v okviru cestnega zemljišča vgrajuje in postavlja cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju, urejanju, upravljanju in nadzoru prometa, zagotavljanju informacij o prometu, stanju cest in razmerah na cestah, zaščititi ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa.	11. člen	2
6	Kot upravljavec občinskih cest predlaga rešitve, ki odstopajo od	12. člen	6

	predpisanih s predpisi, ki urejajo projektiranje cest. Posebej utemelji in s pisno izjavo presojevalca varnosti cest izkaže, da je kljub načrtovanju, projektiranju ali gradnji javne ceste ali njenega dela s slabšimi elementi zagotovljena varnost javne ceste.		
7	Kot upravljalec občinskih cest zagotovi načrt parcel za potrebe inženirskega dela katastrskega postopka parcelacije.	16. člen	9
8	Kot upravljalec občinskih cest lahko poda zahtevo za katastrski postopek za določitev ali označitev meje cestnega zemljišča in vpis sprememb v katastru nepremičnin.	16. člen	9
9	Z upravno odločbo odloči o izbiri koncesionarja za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini.	19. člen	10
10	Kot upravljalec občinskih cest izda sklep o zaključku vzdrževalnih del na občinski cesti.	21. člen	12
11	Kot upravljalec občinskih cest po izvedbi vzdrževalnih del v javno korist, na podlagi pisne izjave izvajalca o dokončanju del, poda županu zahtevo za pregled izvedenih del.	21. člen	12
12	Kot upravljalec občinskih cest, če linijski vir hrupa zaradi obratovanja ceste v obstoječi stavbi čezmerno obremenjuje varovane prostore, za te prostore zagotavlja pasivne ukrepe za varstvo pred hrupom v skladu s predpisom o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju.	23. člen	14
13	Kot upravljalec občinskih cest odloči na zahtevo lastnika stavbe o pravici do sofinanciranja pasivnega ukrepa za varstvo pred hrupom.	23. člen	14
14	Če je izvajalec gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih cest režijski obrat, potem le ta postavlja in odstranjuje prometno signalizacijo in prometno opremo v okviru del rednega vzdrževanja.	24. člen	15
15	Kot upravljalec občinskih cest obvešča upravljavce drugih cest o zaporih in omejitvi uporabe te ceste ali označitve spremembe prometne ureditve na njej.	24. člen	15
16	Kot upravljalec občinskih cest lahko ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo, poda predlog, da se gozd vzdolž javne ceste ali v njeni bližini, ki je pomemben zaradi njenega varovanja pred erozijo zemljišča, snežnimi plazovi in podobnega, razglasi za varovalni gozd v skladu z zakonom, ki ureja gozdove.	27. člen	16
17	Kot upravljalec občinskih cest izda soglasje za izvajanje del zunaj varovalnega pasu javne ceste, ki bi lahko povzročila nestabilnost cestnega telesa ali kakor koli drugače ogrozila varnost prometa na cesti.	30. člen	19
18	Če je izvajalec gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih cest režijski obrat in ugotovi, da izvajanje del zunaj varovalnega pasu ceste, za izvedbo katerih ni bilo pridobljeno soglasje, ogroža stabilnost ceste ali povzroča nevarnosti erozije, pozove lastnika zemljišča ali imetnika pravice uporabe zemljišča, da nemudoma preneha izvajati dela in o tem obvesti upravljavca ceste.	30. člen	19
19	Kot upravljalec občinskih cest od lastnika zemljišča ali imetnika pravice uporabe zemljišča zahteva, da v 30 dneh od prejema poziva za prenehanje izvajanja del zunaj varovalnega pasu ceste, ki ogrožajo stabilnost ceste ali povzročajo nevarnosti erozije, poda vlogo za pridobitev soglasja.	30. člen	19
20	Kot upravljalec občinskih cest izda soglasje za izvajanje gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo (npr. izkopi, prekopi, podkopi, vrtanja), ter gozdarskih del (npr. podiranje dreves, spravilo lesa) v območju javne ceste, ki bi lahko ovirala ali ogrožala promet na javni cesti, poškodovala javno cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja.	31. člen	20
21	Kot upravljalec občinskih cest z odločbo odloči o višini odškodnine zaradi presežene največje dovoljene osne obremenitve pri prevozu deljivega tovora.	34. člen	22
22	Kot upravljalec občinskih cest izda soglasje za izredni prevoz po občinski cesti.	39. člen	23
23	Kot upravljalec občinskih cest o izdaji dovoljenja za izredni prevoz obvesti pristojno policijsko upravo in upravljavce cest, po katerih bo	39. člen	23

	izredni prevoz potekal, občinsko redarstvo in prometno-informacijski center.		
24	Če je izvajalec gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih cest režijski obrat, izvaja nadzor nad z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljenimi osnimi obremenitvami, skupnimi masami in merami vozil ter ustreznostjo vozil, spremstva in opreme za izvedbo izrednega prevoza ter označitvijo izrednega prevoza na občinskih javnih cestah.	40. člen	24
25	Kot upravljalec občinskih cest preverja skladnost izrednega prevoza s pogoji iz dovoljenja za izredni prevoz po občinskih cestah pred začetkom izrednega prevoza.	40. člen	24
26	Kot upravljalec občinskih cest v primeru neizpolnjevanja zahtev iz izdanega dovoljenja za izredni prevoz, prepove izredni prevoz po občinski cesti do uskladitve z dovoljenjem.	40. člen	24
27	Kot upravljalec občinskih cest pridobi strokovno mnenje komisije glede vzpostavitve avtobusnega postajališča na vozišču.	45. člen	25
28	Kot upravljalec občinskih cest ugotavlja pričakovano povečano prometno obremenitev občinske javne ceste s tovornimi vozili.	48. člen	26
29	Kot upravljalec občinskih cest sklene pogodbo z investitorjem objekta oziroma nosilcem rudarske ali vodne pravice, glede prekomerna prometna obremenitev občinske javne ceste.	48. člen	26
30	Vodi in vzdržuje banko cestnih podatkov (BCP).	50. člen	27
31	Organu, pristojnemu za geodetske zadeve posreduje lokacijske podatke o javnih cestah in objektih na njih, kakor tudi vsako spremembo teh podatkov, za potrebe vodenje katastra gospodarske javne infrastrukture najpozneje v treh mesecih od nastanka sprememb.	50. člen	27
32	Kot upravljalec občinskih cest izdaja soglasja, dovoljenja in mnenja iz 30., 31., 39., 76., 77., 78., 79., 83., 89., 109., 111. in 113. člena ter odločbe iz 23. in 34. člena ZCes-2.	52. člen	28
33	V naselju redno vzdržuje prometne površine, objekte in naprave na cestnem zemljišču državne ceste, ki so v funkciji javnih površin naselja.	72. člen	33
34	Lahko zvaja naloge upravljanja občinskih cest.	108. člen	36
35	Kot upravljalec občinskih cest izda soglasje za gradnjo objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu občinske ceste, v skladu z ZCest-2.	109. člen	37
36	Kot upravljalec občinskih cest izda mnenje za gradnjo objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu občinske ceste, v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.	109. člen	37
37	Kot upravljalec občinskih cest zagotavlja tehnične podatke o dimenzijah preglednega polja, pregledne berme oziroma preglednostnega prostora za potrebe rednega vzdrževanja in nadzora ceste.	110. člen	39
38	Kot upravljalec občinskih cest izda soglasje za gradnjo cestnih priključkov nekategoriziranih cest in individualnih priključkov na občinske ceste v skladu z ZCest-2.	111. člen	40
39	Kot upravljalec občinskih cest izda mnenje za gradnjo cestnih priključkov nekategoriziranih cest in individualnih priključkov na občinske ceste v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov.	111. člen	40
40	Kot upravljalec občinskih cest lahko z odločbo zahteva prilagoditev cestnega priključka na stroške lastnika ali imetnika pravice uporabe cestnega priključka, če cestni priključek na občinsko cesto zaradi povečanega prometa ali uporabe za drugačen promet, kot je bil upoštevan ob izdaji soglasja ali mnenja za njegovo gradnjo, ni več ustrezen.	111. člen	41
41	Kot upravljalec občinskih cest lahko v soglasju z lastnikom oziroma imetnikom pravice uporabe cestnega priključka, ukine priključek na občinsko cesto.	111. člen	42
42	Kot upravljalec občinskih cest z odločbo ukine priključek na občinsko cesto, če se priključek nahaja na območju, kjer se mora izvesti ukrep za varstvo občinske ceste in zavarovanje prometa na njej, ali če to	111. člen	42

43	zahteva sprememba prometne ureditve na občinski cesti. Kot upravljalec občinskih cest odloči o postavitvi, zamenjavi, dopolnitvi ali odstranitvi prometne signalizacije na občinskih cestah.	112. člen	43
44	Kot upravljalec občinskih cest izda dovoljenje za delno ali popolno zaporo občinske ceste.	113. člen	44
45	Kot upravljalec občinskih cest oziroma po njegovem pooblastilu izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste, lahko začasno prepove uporabo občinske ceste za vse ali posamezne vrste vozil ali skupine vozil oziroma dovoli vožnjo samo tistih vozil ali skupine vozil, ki so ustrezno opremljena, če na občinski cesti ali njenem delu ni mogoč varen promet vozil zaradi zimskih razmer, močnega vetra, prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka ali če to terjajo drugi utemeljeni razlogi, ki se nanašajo na zavarovanje občinske ceste in varnost prometa na njej.	114. člen	45
46	Kot upravljalec občinskih cest oziroma po njegovem pooblastilu izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste, obvesti o začasni prepovedi uporabe občinske ceste po elektronski poti pristojno policijsko upravo, občinsko redarstvo, pristojni inšpekcijski organ za ceste in javnost na krajevno običajen način.	114. člen	45
47	Kot upravljalec občinskih cest vodi evidence o občinskih cestah in objektih v skladu s predpisom, ki ureja način označevanja javnih cest in evidence o javnih cestah in objektih na njih.	115. člen	46
48	Brezplačno posreduje Direkciji RS za ceste zbirne podatke iz evidenc o občinskih javnih cestah do 15. maja tekočega leta za stanje cest preteklega leta.	115. člen	46
49	Če je izvajalec rednega vzdrževanja cest režijski obrat, ta takoj zavaruje nevarno mesto s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo ter v najkrajšem možnem času odpravi pomanjkljivosti oziroma odstrani predmete, objekte, druge naprave ali ovire.	124. člen	48
50	Občinski inšpekcijski organ opravlja inšpekcijski nadzor nad izvajanjem ZCes-2 in na njegovi podlagi izdanih predpisov, na občinskih in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet.	129. člen	52
51	Pristojni inšpektor za ceste občinskega inšpekcijskega organa izvaja splošne inšpekcijske ukrepe in začasne ukrepe omejitve uporabe občinske ceste ob pogojih določenih z ZCes-2.	134. člen 135. člen	56, 57

1.4.1 Akti občinske uprave po Zakonu o cestah /ZCes-2/

tč.	akti občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Odločba o izbiri koncesionarja za opravljanje lokalne gospodarske javne službe rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin v občini.	19. člen	4
2	Sklep o zaključku vzdrževalnih del na občinski cesti.	21. člen	12
3	Odločba o sofinanciranju pasivnega ukrepa za varstvo pred hrupom.	23. člen	14
4	Odločba (soglasje) za izvajanje del zunaj varovalnega pasu občinske javne ceste, ki bi lahko povzročila nestabilnost cestnega telesa ali kakor koli drugače ogrozila varnost prometa na cesti.	30. člen	19
5	Odločba (soglasje) za izvajanje gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo (npr. izkopi, prekopi, podkopi, vrtanja), ter gozdarskih del (npr. podiranje dreves, spravilo lesa) v območju javne ceste, ki bi lahko ovirala ali ogrožala promet na javni cesti, poškodovala javno cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja.	31. člen	20
6	Odločba o višini odškodnine zaradi presežene največje dovoljene osne obremenitve pri prevozu deljivega tovora.	34. člen	22
7	Odločba (soglasje) za izredni prevoz po občinski cesti.	39. člen	23
8	Odločba (soglasje) za gradnjo objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu občinske ceste.	109. člen	37
9	Odločba (soglasje) za gradnjo cestnih priključkov nekategoriziranih cest in individualnih priključkov na občinske ceste.	111. člen	40

10	Odločba o prilagoditvi cestnega priključka na stroške lastnika ali imetnika pravice uporabe cestnega priključka.	111. člen	41
11	Odločba o ukinitvi priključka na občinsko cesto.	111. člen	42
12	Sklep o postavitvi, zamenjavi, dopolnitvi ali odstranitvi prometne signalizacije na občinskih cestah.	112. člen	43
13	Odločba (soglasje) o delni ali popolni zapori občinske ceste.	113. člen	44
14	Sklep o začasni prepovedi uporabe občinske ceste.	114. člen	45

1.5 Pristojnosti in naloge občinskega redarstva po Zakonu o cestah /ZCes-2/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega redarstva	določba	pojasnilo
1	Na občinskih cestah, nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet in državnih cestah v naseljih izvajajo nadzor nad določbami 5., 6., 34., 35., 36., 37, 39., 41., 43., 44., 46., 47., 124., 125., 126., 127., 128. in 137. člena ZCes-2.	123. člen	47
2	Ob ugotovitvi pomanjkljivosti, ki neposredno ogrožajo varnost ceste in promet na občinski cesti, državni cesti v naselju ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, izvede začasne ukrepe, s katerimi se prepreči ogrožanje udeležencev v prometu in o tem obvesti pristojnega izvajalca rednega vzdrževanja ceste, lastnika ceste ali od njega pooblaščenega upravljavca ceste in pristojni inšpekcijski organ za ceste.	124. člen	48
3	Odredi odstranitev predmetov, objektov, drugih naprav ali ovir s ceste.	124. člen	48
4	Odredi prepoved prometa na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 8. člena ZCes-2.	124. člen	48
5	Izvajajo nadzor nad opravljanjem izrednih prevozov.	125. člen	49
6	Vozilo, za katerega sumi, da je tovor, ki se na njem prevaža naložen v nasprotju z določbami 34., 35., 36. in 39. člena ZCes-2, sme napotiti na tehtanje.	126. člen	50
7	Prepove nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa motorno ali priklopno vozilo v zakonsko določenih primerih. Ob navedenem lahko odvzame registrske oziroma preizkusne tablice v skladu z določbami zakona, ki ureja motorna vozila.	128. člen	51

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1 **Zakon o cestah /ZCest-2/** določa in ureja: • status in kategorizacijo javnih cest; • enotna pravila za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje vseh javnih cest ter pogoje za uporabo nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, zaradi zagotavljanja enakih pogojev za varno odvijanje cestnega prometa na celotnem cestnem omrežju; • obvezno gospodarsko javno službo za zagotavljanje stanja javnih cest za varen in neoviran promet; • upravljanje, gradnjo, vzdrževanje in varstvo javnih cest ter prometa na njih; • ukrepe za zmanjšanje škodljivih vplivov emisij prometa (1. člen ZCes-2).

2.1 Javne ceste

- 2 Kot določa ZCes-2 je javna cesta, cesta, ki jo država ali občina v skladu z merili za kategorizacijo javnih cest razglasi za javno cesto določene kategorije, ki jo lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi (2. člen ZCes-2). Cesto v okviru cestnega zemljišča ali kot samostojne funkcionalne celote sestavljajo: • cestno telo; • cestišče; • brežine ceste; • cestni objekti; • prometna signalizacija in prometna oprema; • cestni priključki do meje cestnega zemljišča; • naprave za odvodnjavanje ceste in čiščenje odpadnih vod; • servisne prometne površine (npr. počivališča, parkirišča, avtobusna postajališča, obračališča, površine za nadzor prometa, oskrbne postaje); • intervencijske površine ter dovozne intervencijske ceste do posameznih delov vozišč in cestnih objektov; • objekti za vzdrževanje in nadzor cest. Na tem mestu je potrebno opomniti, da lahko upravljavec ceste v okviru cestnega zemljišča vgrajuje in postavlja cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju, urejanju, upravljanju in nadzoru prometa, zagotavljanju informacij o prometu, stanju cest in razmerah na cestah, zaščiti ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa (11. člen ZCes-2).

- 3 Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi v ZCes-2 in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa. Javne ceste so javno dobro in so izven pravnega prometa. Na njih ni mogoče pridobiti lastninske pravice s priposestvanjem ali drugih stvarnih pravic (3. člen ZCes-2).

Ne glede na navedeno pa je na cestnem zemljišču mogoče pridobiti stvarno služnost na podlagi pravnega posla za gradnjo objektov gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo ter vodov, ki predstavljajo minimalno komunalno oskrbo stavb, pod pogoji, določenimi v ZCes-2 in zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Na cestnem zemljišču je mogoče ustanoviti stvarno služnost za gradnjo cestnega priključka in nepravo stvarno služnost za gradnjo dela objekta, ki ne posega v prosti profil javne ceste. V skladu z navedenim se medsebojne pravice in obveznosti med upravljavcem ceste in služnostnim upravičencem se uredijo s pogodbo. Prav tako je mogoče ustanoviti stavbno pravico na servisnih prometnih površinah javnih cest. Na zemljiščih, objektih in napravah za opravljanje dejavnosti vzdrževanja avtocest in hitrih cest ali za opravljanje spremljajočih dejavnosti je mogoče pridobiti lastninsko pravico pod pogoji, ki jih določa zakon (3. člen ZCes-2).

Potrebno je še opomniti, da je stvarna in neprava stvarna služnost na cestnih zemljiščih sta odplačni. Ne glede na navedeno pa je stvarna služnost na cestnih zemljiščih, ki so v lasti države, v korist občin neodplačna, če gre za gradnjo objektov, ki neposredno služijo izvajanju obvezne gospodarske javne službe lokalnega pomena. V primeru nastanka stvarne služnosti na cestnih zemljiščih, ki so v lasti občine, zaradi gradnje državnih cest občina ni upravičena do nadomestila (3. člen ZCes-2).

Nadalje izpostavimo, da je na vozišču javne ceste za izvedbo športnih in drugih prireditev mogoče pridobiti pravico začasne uporabe v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti. Na prometnih površinah zunaj cestišča javne ceste in na površinah ob njem je za opravljanje sezonske gospodarske dejavnosti mogoče pridobiti posebno pravico uporabe. Lahko se tudi površine na cestnem zemljišču, ki niso prometne površine, obremenijo s stvarnimi pravicami ali na njih pridobijo pravice o posebni uporabi v skladu z zakonom, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti (3. člen ZCes-2).

2.1.1 Obveščanje o spremembi prometne ureditve na cesti

- 4 O vsaki načrtovani spremembi prometne ureditve na javni cesti ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, upravljavec ceste oziroma lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec nekategorizirane ceste, ki se uporablja za javni cestni promet, obvesti policijo, pristojni inšpekcijski organ za ceste in v primeru poteka ceste skozi naselje tudi pristojno občinsko redarstvo najmanj pet dni pred spremembo (9. člen ZCes-2).

2.1.2 Videonadzor cestnega prometa

- 5 Videonadzor prometa se lahko na javnih cestah uvede v skladu s pogoji, ki jih glede videonadzora na javnih površinah določa zakon, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Upravljavec ceste ima zaradi vodenja, urejanja, upravljanja in nadzora cestnega prometa, odprave posledic poškodb na javni cesti, varstva javne ceste, zagotavljanja informacij o prometu, stanju javnih cest in razmerah na javnih cestah pravico slikovno snemati vozila na posameznih odsekih javnih cest v njegovem upravljanju na način, da pri tem ni mogoča obdelava osebnih podatkov. Potrebno je opomniti, da kadar je nujno potrebno za obveščanje pristojnih organov o prometnih in drugih nesrečah ter izrednih dogodkih, se lahko videonadzor cestnega prometa izvaja tako, da je mogoča prepoznavna vozila oziroma udeleženca cestnega prometa (10. člen ZCes-2).

Upravljavec ceste, ki izvaja videonadzor cestnega prometa, o tem objavi obvestilo. Obvestilo mora biti vidno in razločno objavljeno na način, ki omogoča posamezniku, da se predhodno seznanj z izvajanjem videonadzora cestnega prometa. Potrebno je opomniti, da ni potrebno opremiti javne ceste ali njenega dela z obvestili iz prejšnjega odstavka, če videonadzor cestnega prometa ne omogoča prepoznave vozila oziroma udeleženca cestnega prometa (10. člen ZCes-2).

Zbirka posnetkov videonadzora cestnega prometa iz tretjega odstavka 10. člena ZCes-2 vsebuje posnetek vozila oziroma udeleženca cestnega prometa, kraj, datum in čas posnetka. Pri pridobivanju, zbiranju, obdelovanju in vodenju navedenih osebnih podatkov upravljavec ceste ravna v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Uporaba osebnih podatkov v nasprotju tretjim odstavkom 10. člena ZCes-2 je prepovedana (10. člen ZCes-2).

Upravljavec ceste lahko navedene podatke posreduje drugim organom, če tako določa poseben zakon. Podatke iz sedmega odstavka 10. člena ZCes-2 hrani upravljavec ceste najdlje šest dni od njihove

pridobitve. Po poteku roka iz prejšnjega stavka se podatki samodejno izbrišejo. Dostopi do osebnih podatkov so urejeni z nivojem uporabniških pravic na podlagi gesel, za vsak vpogled pa se navede podlago in razlog. Upravljevec cest vodi dnevnik obdelav osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Podroben sistem dodeljevanja pravic, uporabniških imen in gesel uredi upravljevec cest v internem aktu (10. člen ZCes-2).

2.2 Gradnja, vzdrževanje, upravljanje in varstvo javnih cest

2.2.1 Gradnja in vzdrževanje javnih cest

6 Gradnja in vzdrževanje javnih cest je v javnem interesu. Gradnja javne ceste obsega celovito izvedbo gradnje objekta, vključno z izvedbo povezanih prostorskih ureditev, potrebnih za njeno dokončanje. Javne ceste se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo na način in pod pogoji, kot jih določajo zakoni, ki urejajo ceste, varstvo okolja, upravljanje voda, prostorsko načrtovanje, graditev objektov, zaščito in reševanje ob prometnih in drugih nesrečah, ter tiste tehnične smernice, katerih uporaba je obvezna. Javne ceste se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo tako, da je zagotovljeno neovirano gibanje funkcionalno oviranih oseb. Za izvajanje zaščite in reševanja ob prometnih in drugih nesrečah imajo javne ceste zagotovljene intervencijske dostope do posameznih delov vozišč in cestnih objektov. Potrebno je opomniti, da intervencijske poti niso v uporabi za javni cestni promet (12. člen ZCes-2).

Če javne ceste ali njenega dela zaradi prostorskih, okoljevarstvenih, tehničnih ali ekonomskih razlogov, varstva kulturne dediščine, posebno težkih terenskih razmer ali drugih posebej utemeljenih razlogov (npr. urejanje skupnega prometnega prostora) ni mogoče načrtovati, projektirati ali graditi z elementi, ki v celoti ustrezajo njenemu prometnemu pomenu in vrstam prometa, ki jim je namenjena, se lahko načrtuje, projektira ali gradi s slabšimi elementi. Za vsa odstopanja se v postopku načrtovanja in projektiranja izvede primerjava z rešitvami, skladnimi s predpisi, ki urejajo projektiranje cest. Predlagane rešitve, ki odstopajo od predpisanih s predpisi, ki urejajo projektiranje cest, upravljevec ceste posebej utemelji in s pisno izjavo presojevalca varnosti cest ali presojevalke varnosti cest (v nadaljnjem besedilu: presojevalec varnosti cest) izkaže, da je kljub načrtovanju, projektiranju ali gradnji javne ceste ali njenega dela s slabšimi elementi zagotovljena varnost javne ceste. Predlagane rešitve odobri za državne ceste minister, pristojen za promet, za občinske ceste pa župan (12. člen ZCes-2).

2.2.2 Koncesija za gradnjo javne ceste

7 Za gradnjo javne ceste se lahko pravni ali fizični osebi podeli koncesija. Koncesija se podeli v skladu z zakonom, ki ureja nekatere koncesijske pogodbe. Če je s koncesijsko pogodbo za gradnjo javne ceste določeno, da jo koncesionar določen čas po njeni zgraditvi upravlja, se v pogodbi poleg pravic in obveznosti v zvezi z upravljanjem uredijo tudi pravice in obveznosti v zvezi z vzdrževanjem te ceste. Koncesionarju, ki cesto po njeni zgraditvi upravlja, se lahko podeli tudi javno pooblastilo za izdajo soglasij in dovoljenj iz 30., 31., 39., 76., 77., 78., 79., 83. in 89. člena ZCes-2 (14. člen ZCes-2).

2.2.3 Pridobitev stvarnih pravic na nepremičninah za gradnjo javnih cest in ukrepov na njih

8 Za gradnjo javne ceste se lahko v skladu z zakonom lastninska pravica na nepremičnini odvzame proti odškodnini ali nadomestilu v naravi, omeji s pravico uporabe za določen čas ali obremeni z začasno ali trajno služnostjo. Služnostna ali stavbna pravica na zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije, je za potrebe gradnje javne ceste neodplačna (15. člen ZCes-2).

Javna korist za razlastitev, omejitev ali obremenitev lastninske pravice je pri izvajanju vzdrževalnih del v javno korist na javni cesti izkazana, če vlada ali občinski svet za konkretno nepremičnino, ki je v območju javne ceste, sprejme sklep, s katerim ugotovi, da so predvidena dela na javni cesti nujno potrebna in v javno korist. Predlog za izdajo sklepa vsebuje opis in gradbeno situacijo predvidenih del, načrt parcel s prikazom delov parcel za razlastitev, omejitev ali obremenitev lastninske pravice, s podatki za prenos točk v naravo ter seznam vseh parcel s podatki o površinah delov parcel, na katerih se izkazuje javna korist (15. člen ZCes-2).

Potrebno je opomniti, da če bi bila izvedba ukrepov, ki so potrebni zaradi varstva pred hrupom in drugimi emisijami prometa, bolj učinkovita in ekonomična na sosednjih nepremičninah kot izvedba na cestnem zemljišču, se lahko na podlagi pravnega posla z lastnikom sosednje nepremičnine ustanovi stvarna služnost (15. člen ZCes-2).

2.2.4 Katastrski postopki za določitev in označitev meje cestnega zemljišča

- 9 Meja cestnega zemljišča se določi na podlagi načrta parcel iz prostorskega akta države oziroma občine, načrta parcel iz dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, izdelane na podlagi prostorskega akta države ali občine, načrta parcel iz sklepa vlade oziroma občinskega sveta o ugotovitvi javne koristi ali dejanske rabe ceste, določene v skladu z merili za določitev cestnega zemljišča. Meja cestnega zemljišča, ki poteka po delu meje parcele, se določi v katastrskem postopku ureditve meje parcele. Meja cestnega zemljišča, ki ne poteka po delu meje parcele, se določi v katastrskem postopku parcelacije, izravnave meje, nove izmere ali komasacije. Meja cestnega zemljišča, ki se določa v postopku parcelacije na podlagi dejanske rabe ceste, se izvede na podlagi načrta parcel, ki je izdelan v skladu z merili za določitev meje cestnega zemljišča, določenimi s tem zakonom. Načrt parcel se izdelata tako, da je mogoče prenesti na novo določene točke neposredno v naravo. Načrt parcel za potrebe inženirskega dela katastrskega postopka parcelacije zagotavlja upravljavec ceste. Potrebno je opomniti, da se merila za določitev meje cestnega zemljišča uporabljajo tudi v postopku izravnave meje, nove izmere ali komasacije (16. člen ZCes-2).

Katastrski postopki za določitev ali označitev meje cestnega zemljišča se izvedejo v skladu z zakonom, ki urejata arhitekturno in inženirsko dejavnost ter kataster nepremičnin, določbami 16. in 17. člena ZCes-2. Katastrski postopki za določitev ali označitev meje cestnega zemljišča in vpis sprememb v katastru nepremičnin se izvedejo na podlagi zahteve lastnika oziroma lastnikov ali skupnih lastnikov parcele ali upravljavca ceste v primerih, ko je lastnik zemljišča Republika Slovenija ali posamezna občina. Stranke v katastrskih postopkih za določitev ali označitev meje cestnega zemljišča so lastniki parcel in upravljavec ceste. Lastnika nepremičnine ali lastnika sosednje nepremičnine, ki je neznan ali katerega naslov je neznan ali je umrl in dediči niso znani, v katastrskem postopku za določitev ali označitev meje cestnega zemljišča zastopa skrbnik za poseben primer, ki ga na predlog upravljavca ceste v 60 dneh po prejemu predloga imenuje upravni organ, pristojen za odločanje o skrbništvu. Potrebno je še opomniti, da za označitev meje cestnega zemljišča ni potrebno soglasje lastnikov sosednjih parcel (16. člen ZCes-2).

2.2.5 Redno vzdrževanje javnih cest

- 10 Redno vzdrževanje javnih cest je obvezna gospodarska javna služba, ki obsega dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega zemljišča ter vzpostavitev prevoznosti javnih cest ob naravnih in drugih nesrečah. Način opravljanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja državnih cest določi vlada, občinskih cest pa občina. Potrebno je še opomniti, da minister, pristojen za promet, predpiše vrsto in način izvedbe rednih vzdrževalnih del na javnih cestah ter nivo rednega vzdrževanja javnih cest (19. člen ZCes-2).

2.2.6 Vzdrževalna dela, vzdrževalna dela v javno korist, rekonstrukcija in novogradnja cest

- 11 V okviru vzdrževalnih del v javno korist se lahko zgradijo tudi drugi cestni objekti, ki jih pogojujejo načrtovana vzdrževalna dela v javno korist (npr. premostitveni objekti, oporni in podporni zidovi, nadhodi, podhodi, prepusti, protihrupne ograje), ter objekti gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo, ki jih je treba v območju ceste zgraditi, nadomestiti ali prestaviti zaradi izvedbe teh del. Kot vzdrževalna dela v javno korist se lahko izven območja ceste izvajajo ukrepi, namenjeni varovanju ceste pred padajočim kamenjem in drevjem (npr. lovilne mreže, zaščitne mreže in palisadne stene), ukrepi, namenjeni varovanju bivalnega okolja pred vplivi ceste (npr. protihrupna zaščita), ter gradnja začasnih premostitvenih objektov in cest za potrebe obvozov, katerih uporaba je dovoljena največ dve leti. Ne glede na navedeno se lahko kot vzdrževalna dela v javno korist zgradi kolesarska pot med dvema javnima cestama, če je ta sestavni del daljinske kolesarske povezave, če njena dolžina ne presega 1000 metrov in če izpolnjuje merila za enostavne gradbene inženirske objekte, določene s predpisom, ki ureja razvrščanje objektov (21. člen ZCes-2).
- 12 Pri vzdrževalnih delih izvajalec del najpozneje v 30 dneh po končanju del poda upravljavcu ceste pisno izjavo o dokončanju del. Po prejemu izjave upravljavec ceste z izvajalcem in nadzornikom opravi pregled izvedenih del. Vzdrževalna dela se zaključijo s sklepom upravljavca ceste (21. člen ZCes-2).

Po izvedbi vzdrževalnih del v javno korist izvajalec del najpozneje v 30 dneh po končanju del poda upravljavcu ceste pisno izjavo o dokončanju del, na podlagi katere upravljavec ceste poda ministru, pristojnemu za promet, za državne ceste ali županu za občinske ceste zahtevo za pregled izvedenih del. Če izvajalec del pisne izjave o dokončanju del ne poda v roku iz prejšnjega stavka, upravljavec ceste v petih dneh poda ministru, pristojnemu za promet, za državne ceste ali županu za občinske ceste zahtevo za pregled izvedenih del. Po opravljenem pregledu izda minister, pristojen za promet, za državne ceste oziroma župan za občinske ceste odločbo, s katero odredi odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti ali izda dovoljenje za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v neomejeno uporabo, če ni

pomanjkljivosti, oziroma v začasno omejeno uporabo do odprave pomanjkljivosti v roku, določenem v dovoljenju za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno omejeno uporabo. Minister, pristojen za promet, oziroma župan lahko v času veljavnosti dovoljenja za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno omejeno uporabo podaljšata njegovo veljavnost, če upravljavec ceste ugotovljenih pomanjkljivosti iz upravičenih razlogov (npr. zaradi neugodnih vremenskih razmer, nepravočasne uskladitve projekta izvedenih del s tehnično upravičenimi spremembami, ugotovljenimi na pregledu izvedenih del) ni mogel odpraviti v roku, določenem v dovoljenju za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno omejeno uporabo, vendar največ za dve leti. V postopku izdaje dovoljenja za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno ali neomejeno uporabo je stranka le upravljavec ceste (21. člen ZCes-2).

- 13 Potrebno je še opomniti, da se rekonstrukcija in novogradnja cest izvajata v skladu z zakonoma, ki urejata graditev objektov in urejanje prostora (21. člen ZCes-2).

2.2.7 Obveznosti upravljavca ceste zaradi čezmerne obremenitve varovanih prostorov stavb s hrupom

- 14 Če linijski vir hrupa zaradi obratovanja ceste v obstoječi stavbi čezmerno obremenjuje varovane prostore, upravljavec ceste za te prostore zagotavlja pasivne ukrepe za varstvo pred hrupom v skladu s predpisom o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju. Pasivne ukrepe zagotavlja lastniku stavbe v obliki sofinanciranja stroškov menjave stavbnega pohištva na fasadah stavb, na katerih je ugotovljena čezmerna obremenitev linijskega vira hrupa zaradi obratovanja ceste. Upravljavec ceste zagotavlja pasivne ukrepe le na stavbah, ki so zgrajene v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov, in so naseljene oziroma v uporabi. Višina sofinanciranja je odvisna od ravni hrupa, ki ji je stavba izpostavljena, ne sme pa presežati 60 % zneska izvedbe celotnega ukrepa na čezmerno obremenjenih delih stavbe. K izvedbi pasivnih ukrepov upravljavec ceste ni zavezan, če gre za obstoječo stavbo z varovanimi prostori, pri kateri bi morala biti izvedena ustrezna zaščita pred hrupom ob njeni gradnji, ali pa izvedba ukrepa zaradi slabega gradbenega stanja stavbe ni mogoča. Potrebno je še opomniti, da o pravici do sofinanciranja pasivnega ukrepa za varstvo pred hrupom odloči upravljavec ceste na zahtevo lastnika stavbe (23. člen ZCes-2).

2.2.8 Prometna signalizacija in prometna oprema

- 15 Javne ceste in nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet, so opremljene s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo, ki udeležence cestnega prometa opozarja na nevarnost na cesti ali delu ceste, jim naznanja omejitve, prepovedi in obveznosti, jim daje potrebna obvestila za varen in neoviran promet ter jih vodi v prometu (24. člen ZCes-2).

Prometno signalizacijo in prometno opremo v okviru del rednega vzdrževanja postavlja in odstranjuje izvajalec rednega vzdrževanja ceste. Potrebno je opomniti, da pri postavljanju prometne signalizacije velja med upravljavci cest medsebojna vzajemnost, kjer lahko upravljavec ene ceste v primeru zapore in omejitve uporabe te ceste ali označitve spremembe prometne ureditve na njej postavlja prometno signalizacijo na cesti, s katero upravlja drug upravljavec. O postavitvi prometne signalizacije obvesti upravljavca te ceste najmanj tri dni pred postavitvijo. Upravljavec ceste s postavitvijo prometne signalizacije na cesti, s katero upravlja drug upravljavec ceste, prevzema odgovornost za pravilnost njene postavitve. Ne glede na navedeno smejo prometno signalizacijo in prometno opremo za kratkotrajno ustavitev prometa pri opravljanju izrednega prevoza pod pogoji dovoljenja za izredni prevoz postaviti in odstraniti izvajalci izrednega prevoza. Prometno signalizacijo in prometno opremo lahko za začasno označitev kraja nadzora postavljajo in odstranjujejo tudi pooblaščen osebe organov, pristojnih za nadzor predpisov, s katerimi so določeni prekrški, in v skladu s svojimi pooblastili opravljajo nadzor v prometu. Prav tako smejo prometno signalizacijo in prometno opremo za označitev kraja, na katerem se opravlja nadzor prometa, za označitev in zavarovanje kraja prometne in druge nesreče ter za prikazovanje drugih nujnih obvestil udeležencem prometa postaviti in odstraniti policisti in cestninski nadzorniki, za označitev in zavarovanje kraja prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka na oziroma ob javni cesti pa tudi gasilci (24. člen ZCes-2).

2.2.9 Varovalni gozdovi in hudourniki ob javni cesti

- 16 Upravljavec ceste lahko ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo, poda predlog, da se gozd vzdolž javne ceste ali v njeni bližini, ki je pomemben zaradi njenega varovanja pred erozijo zemljišča, snežnimi plazovi in podobnega, razglasi za varovalni gozd v skladu z zakonom, ki ureja gozdove (27. člen ZCest-2).
- 17 Pravne ali fizične osebe, ki v območju javne ceste pogozdujejo ali urejajo hudournike ter deroče reke, pred začetkom del obvestijo upravljavca ceste o vrsti in obsegu del in vrsto in obseg del uskladijo z upravljavcem ceste tako, da se kar najbolj zavaruje tudi javna cesta. Upravljavec ceste krije del stroškov za

pogozditev goljav ter za ureditev hudournikov in deročih rek glede na pomen, ki ga imajo takšna dela za varstvo javne ceste (27. člen ZCest-2).

2.2.10 Gradnja žičniških naprav čez javne ceste

- 18 Javna cesta, ki jo prečka žičniška naprava, se zavaruje z ustrezno lovilno napravo. Stroške postavitve in vzdrževanja lovilne naprave krije investitor oziroma upravljavec žičniške naprave (28. člen ZCes-2).

2.2.11 Omejitve izvajanja del zunaj varovalnega pasu ceste

- 19 Za izvajanje del zunaj varovalnega pasu ceste, ki bi lahko povzročila nestabilnost cestnega telesa ali kakor koli drugače ogrozila varnost prometa na cesti, lastnik zemljišča ali imetnik pravice uporabe zemljišča pridobi soglasje upravljavca ceste (30. člen ZCes-2).

Če izvajalec rednega vzdrževanja cest ugotovi, da izvajanje del zunaj varovalnega pasu ceste, za izvedbo katerih ni bilo pridobljeno soglasje, ogroža stabilnost ceste ali povzroča nevarnosti erozije, pozove lastnika zemljišča ali imetnika pravice uporabe zemljišča, da nemudoma preneha izvajati dela in o tem obvesti upravljavca ceste, ki od lastnika zemljišča ali imetnika pravice uporabe zemljišča zahteva, da v 30 dneh od prejema poziva poda vlogo za pridobitev soglasja (30. člen ZCes-2).

2.2.12 Izvajanje del v območju javne ceste

- 20 Za izvajanje gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo (npr. izkopi, prekopi, podkopi, vrtanja), ter gozdarskih del (npr. podiranje dreves, spravilo lesa) v območju javne ceste, ki bi lahko ovirala ali ogrozila promet na javni cesti, poškodovala javno cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja, se pridobi soglasje upravljavca ceste, s katerim se določijo pogoji za opravljanje teh del (31. člen ZCes-2).

2.2.13 Razmejitev obveznosti med upravljavci javnih cest in upravljavci vodotokov

- 21 Stroške gradnje objektov in naprav za ohranjanje vodnega režima vodotoka, ki so potrebni zaradi prečkanja javne ceste z vodotokom ali njenega poteka po priobalnih zemljiščih vodotoka, krije upravljavec ceste. Vzdrževanje zavarovanja podporne konstrukcije premostitvenega objekta ter objektov in naprav, ki so bili zgrajeni izključno za zaščito premostitvenega objekta pred škodljivim delovanjem voda (npr. pragovi, obrežna zavarovanja), so sestavni del vzdrževanja javne ceste. Vzdrževanje objektov in naprav, ki služijo vodotoku, ter obrežnih zavarovanj in zavarovanj struge vodotoka so sestavni del vzdrževanja vodotoka. Če javna cesta poteka po priobalnih zemljiščih vodotoka, stroške vzdrževanja javne ceste in pripadajočih objektov ter vodnih ureditev, ki so bili zgrajeni izključno za zaščito javne ceste pred škodljivim delovanjem voda, na tem območju javne ceste krije upravljavec ceste. Stroški vzdrževanja objektov in vodnih ureditev, ki služijo tako zaščiti javne ceste pred škodljivim delovanjem voda kot tudi ohranjanju vodnega režima, se sorazmerno razdelijo med upravljavca ceste in upravljavca vodotoka. Če javna cesta poteka po priobalnih zemljiščih vodotoka, upravljavec vodotoka in upravljavec ceste skleneta dogovor glede izvajanja posameznih vzdrževalnih del na vodotoku in medsebojnih obveznosti pri izvajanju teh del (32. člen ZCes-2).

2.2.14 Največje dovoljene osne obremenitve vozil na javnih cestah

- 22 Na javnih cestah vozila ali skupine vozil, sama ali skupaj s tovorom, ne smejo presežati največjih dovoljenih osnih obremenitev, predpisanih za posamezne vrste vozil ali skupine vozil. Ne glede na navedeno, na javnih cestah vozila ali skupine vozil, sama ali skupaj s tovorom, ne smejo presežati omejenih osnih obremenitev, odrejenih s prometnim znakom (34. člen ZCes-2).

Lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila ali skupine vozil, s katerim je bila pri prevozu deljivega tovora presežena največja dovoljena osna obremenitev, upravljavcu ceste plača odškodnino zaradi obremenitve javne ceste nad s predpisi ali s prometno signalizacijo določeno največjo dovoljeno osno obremenitev vozila ali skupine vozil. Pri odmeri odškodnine se upoštevajo prevozna razdalja na javni cesti, na kateri je bila prekoračena največja dovoljena osna obremenitev vozila ali skupine vozil, in škodni vplivi prevoza na javno cesto, ki so odvisni od višine prekoračitve največje dovoljene osne obremenitve vozila ali skupine vozil. Odškodnina obsega tudi stroške postopka izračuna njene višine. Potrebno je še opomniti, da policija ali občinsko redarstvo, ki na javni cesti ugotovita kršitev po tem členu, o pravnomočno ugotovljenem prekršku obvestita upravljavca ceste, po kateri je potekal prevoz, ter mu pošljeta vse informacije in predložita vse dokaze, ki so potrebni za izračun odškodnine. Upravljavec ceste na podlagi pridobljenih podatkov in predloženih dokazov z odločbo odloči o višini odškodnine (34. člen ZCes-2).

2.2.15 Izredni prevoz po javni cesti

- 23** Izredni prevoz je prevoz z vozilom ali skupino vozil, ki samo ali skupaj z nedeljivim tovorom presega s predpisi dovoljeno skupno maso, osne obremenitve ali mere (širina, dolžina, višina). Izredni prevoz je tudi prevoz, pri katerem je vozilo ali skupina vozil sama ali skupaj s tovorom v mejah s predpisom dovoljene skupne mase, osnih obremenitev ali mer, vendar pa presega omejitve katerega koli od teh elementov, ki je odrejena na javni cesti ali njenem delu (39. člen ZCes-2).

Izredni prevoz se opravi na podlagi dovoljenja za izredni prevoz, ki ga izda upravljavec ceste. Dovoljenje za izredni prevoz, ki poteka samo po državnih oziroma po državnih in občinskih cestah, izda direkcija. Kadar izredni prevoz poteka tudi po občinski cesti, se pridobi predhodno soglasje njenega upravljavca. Upravljavec občinske ceste izda soglasje v treh dneh od prejetja vloge in ga po elektronski poti pošlje direkciji. Če upravljavec občinske ceste soglasja direkciji ne pošlje v roku iz prejšnjega stavka, se šteje, da je soglasje dano. Dovoljenje za izredni prevoz, ki poteka samo po občinskih cestah, izda upravljavec občinske ceste, če občina z odlokom ne določi drugače. Potrebno je opomniti, da je zoper dovoljenje za izredni prevoz dovoljena pritožba v 15 dneh od njegove vročitve, ki pa ne zadrži njegove izvršitve (39. člen ZCes-2).

Dovoljenje za izredni prevoz se izda, če sta vozilo ali tovor konstrukcijsko nedeljiva tako, da z demontažo delov vozila ali tovora ni mogoče zmanjšati njune skupne mase, mer ali osne obremenitve na raven s predpisi ali prometnim znakom omejene skupne mase, mer ali osnih obremenitev na javni cesti, in če je pri izvedbi izrednega prevoza mogoče zagotoviti pogoje za varno in čim manj moteno odvijanje cestnega prometa. Dovoljenje za izredni prevoz vsebuje podatke o fizični ali pravni osebi, na katero se glasi dovoljenje za izredni prevoz, vozilu ali vozilih, s katerimi se sme opraviti izredni prevoz, skupni masi, merah in osnih obremenitvah izrednega prevoza, ki presegajo s predpisom ali s prometnim znakom omejeno skupno maso, mere ali osne obremenitve na prevoznih poti, prevoznih poti izrednega prevoza, času, v katerem se sme opraviti izredni prevoz, obveznosti spremstva izrednega prevoza, vrsti spremstva, številu vozil za spremstvo oziroma obveznosti sodelovanja policije med izvajanjem izrednega prevoza ter druge pogoje za izvajanje izrednega prevoza (npr. obveznost umika na primerno mesto v primeru nastanka kolone vozil, ravnanje v primeru okvare vozila ali skupine vozil, s katerim se izvaja izredni prevoz, ravnanje v primeru poslabšanja vremenskih pogojev, obveščanje javnosti preko sredstev javnega obveščanja). V dovoljenju za izredni prevoz se določi tudi povračilo za izredni prevoz, ki se plača izdajatelju dovoljenja. Višina povračil za izredne prevoze je odvisna od škodnih vplivov izrednih prevozov na javno cestno infrastrukturo in jih podrobneje predpiše vlada. Potrebno je opomniti, da se v dovoljenju za izredni prevoz lahko na predlog imetnika dovoljenja za izredni prevoz pred prenehanjem veljavnosti dovoljenja spremenijo podatki o vozilih za izredni prevoz, tovoru, prevoznih poti ali o času veljavnosti dovoljenja za izredni prevoz, če je sprememba upravičena in je izredni prevoz pod spremenjenimi pogoji izvedljiv (39. člen ZCes-2).

O izdaji dovoljenja za izredni prevoz izdajatelj dovoljenja obvesti pristojno policijsko upravo in upravljavce cest, po katerih bo izredni prevoz potekal, občinsko redarstvo, če bo izredni prevoz potekal tudi po občinskih cestah, in prometno-informacijski center (39. člen ZCes-2).

Evidenco izdanih dovoljenj za izredne prevoze vodijo izdajatelji dovoljenj. Usposobljenost tranzitnih smeri za prevzem izrednih prevozov pa zagotavljajo izvajalci rednega vzdrževanja cest v okviru opravljanja gospodarske javne službe (39. člen ZCes-2).

Izredni prevoz brez dovoljenja za izredni prevoz je prepovedan. Potrebno pa je opomniti, da ne glede na drugi in dvanajsti odstavek 39. člena ZCes-2, se brez dovoljenja za izredni prevoz opravi izredni prevoz zaradi intervencije ob prometnih in drugih nesrečah ter izrednih dogodkih, zaradi obrambnih potreb, pri vleki pokvarjenega ali poškodovanega avtobusa ali tovornega vozila, ustavljenega na vozišču, vendar le do najbližjega kraja, kjer se lahko to vozilo izloči iz prometa, ter za vozila pri zimskem vzdrževanju cest (39. člen ZCes-2).

- 24** Nadzor nad z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljenimi osnimi obremenitvami, skupnimi masami in merami vozil ter ustreznostjo vozil, spremstva in opreme za izvedbo izrednega prevoza ter označitvijo izrednega prevoza na javnih cestah je sestavni del rednega vzdrževanja javnih cest. Skladnost izrednega prevoza s pogoji iz dovoljenja za izredni prevoz izvaja izdajatelj dovoljenja za izredni prevoz pred začetkom izrednega prevoza. Če pri pregledu izrednega prevoza pred začetkom izvajanja izredni prevoz ne izpolnjuje zahtev iz izdanega dovoljenja za izredni prevoz, se izvedba izrednega prevoza prepove do uskladitve z dovoljenjem. Izvajalec izrednega prevoza v primeru neizpolnjevanja zahtev, za izredni prevoz plača stroške pregleda izrednega prevoza izdajatelju dovoljenja za izredni prevoz (40. člen ZCes-2).

2.2.16 Avtobusna postajališča

- 25 Avtobusna postajališča na cestah so izven vozišča. Ne glede na navedeno se lahko avtobusno postajališče vzpostavi na vozišču, če prostorske ali druge tehnične zahteve ne omogočajo gradnje avtobusnega postajališča izven vozišča, vključno z vsemi potrebnimi površinami za pešce in kolesarje mimo avtobusnega postajališča, ter na cestah s prometno obremenitvijo do 500 vozil na dan. V navedenem primeru upravljavec ceste pridobi strokovno mnenje komisije, ki jo za državne ceste imenuje minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, za občinske ceste pa župan. Komisijo sestavljajo predstavnik upravljavca ceste in policije, v primeru vzpostavljanja avtobusnega postajališča na vozišču državne ceste pa tudi predstavnik občine, na območju katere se avtobusno postajališče vzpostavlja. Upravljavec ceste se o vzpostavitvi avtobusnega postajališča na vozišču odloči na podlagi strokovnega mnenja komisije. Potrebno je še opomniti, da se avtobusna postajališča na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, gradijo, označujejo in vzdržujejo v skladu z ZCes-2 (45. člen ZCes-2).

2.2.17 Prekomerna prometna obremenitev javne ceste s tovornimi vozili

- 26 Prekomerna prometna obremenitev javne ceste s tovornimi vozili je začasno ali trajno povečanje prometa tovornih vozil na določeni izvorno ciljni relaciji, ki poteka po odseku javne ceste in je posledica izvajanja večjih investicijskih projektov ali izkoriščanja in gospodarjenja z naravnimi surovinami. Pri prekomerni prometni obremenitvi javne ceste krije povzročitelj sorazmeren del stroškov investicijskega vzdrževanja javne ceste, katerega vzrok je povečana obremenitev s tovornimi vozili in pri povprečnem obsegu in strukturi cestnega prometa ne bi bilo potrebno (48. člen ZCest-2).

Pričakovano povečanje prometne obremenitve javne ceste s tovornimi vozili ugotavlja upravljavec ceste: • v postopku izdaje smernic in mnenj k prostorskemu aktu; • v postopku izdaje dovoljenj za gradnjo, ki bo vir povečane prometne obremenitve javne ceste s tovornimi vozili, ali • neposredno s štetjem, če je prometna obremenitev javne ceste že nastala, povzročitelj prometne obremenitve pa upravljavca ceste predhodno ni seznanil z gradnjo objekta ali drugim posegom (48. člen ZCest-2).

Prekomerna prometna obremenitev se lahko začne izvajati po sklenitvi pogodbe med upravljavcem ceste in investitorjem objekta oziroma nosilcem rudarske ali vodne pravice, s katero so opredeljene vse medsebojne obveznosti v zvezi z vzdrževalnimi deli ceste po prenehanju prometne obremenitve, kakor tudi obveznosti v zvezi s povečanim rednim vzdrževanjem ceste med trajanjem povečane prometne obremenitve (48. člen ZCest-2).

2.2.18 Podatki o javnih cestah

- 27 Za potrebe načrtovanja, spremljanja stanja, upravljanja, vzdrževanja in statistične namene se vodi evidenca o javnih cestah kot banka cestnih podatkov (BCP), ki obsega opisne, numerične, grafične in druge podatke o javnih cestah in objektih na njih in predstavlja enotno zbirko podatkov. BCP vsebuje tehnične podatke o državnih oziroma občinskih cestah, podatke o objektih na državnih oziroma občinskih cestah ter podatke o državnih oziroma občinskih kolesarskih povezavah in poteh. Poleg tehničnih podatkov vsebuje BCP tudi podatke o prometnih obremenitvah in izdatkih za javne ceste. Podatki o javnih cestah in objektih na njih se izkazujejo tako, da je razvidna umestitev posameznih sestavnih delov ceste v prostoru (50. člen ZCest-2).

BCP vodi in vzdržuje za državne ceste direkcija, za občinske ceste pa občina. Za ceste, ki jih upravlja koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena ZCest-2, zagotavlja podatke ta upravljavec. Direkcija, koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena ZCest-2 in občine pridobivajo podatke iz obstoječih uradnih zbirk, ki jih potrebujejo za BCP, brezplačno (50. člen ZCest-2).

Podatki iz drugega odstavka 50. člena ZCest-2 se zbirajo neposredno iz projektne dokumentacije izvedenih del, uradnih kartografskih gradiv, popisnih obrazcev, slikovnega gradiva, drugih zbirk ter posebnih meritev oziroma z zajemom podatkov neposredno na terenu. Podatke o izdatkih za javne ceste zagotavljajo ministrstvo, pristojno za promet, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, policija, inšpektorat, pristojen za državne ceste, občine, koncesionar iz 14. oziroma 67. člena in gospodarska družba iz 54. člena tega zakona (50. člen ZCest-2).

Lokacijske podatke o javnih cestah in objektih na njih, kakor tudi vsako spremembo teh podatkov, posamezni zavezanec za vodenje in vzdrževanje podatkov sporoči organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za potrebe vodenja zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture najpozneje v treh mesecih od

nastanka sprememb. Zavezanec za zagotavljanje podatkov o izdatkih za javne ceste pošlje podatke direkciji brezplačno najpozneje do 15. maja tekočega leta za preteklo leto. Če zavezanec podatkov ne pošlje, se šteje, da direkcija ne razpolaga o izdatkih za javne ceste, ki jih je imel posamezen zavezanec, kar se zaznamuje v BCP, ki jo vodi direkcija (50. člen ZCest-2).

2.2.19 Nosilec javnega pooblastila in pritožbeni organ

28 Soglasja, dovoljenja in mnenja iz 30., 31., 39., 76., 77., 78., 79., 83., 89., 109., 111. in 113. člena ter odločbe iz 23. in 34. člena ZCest-2 izdajo upravljavci cest oziroma koncesionar iz 14. ali 67. člena ali gospodarska družba iz 54. člena ZCes-2 na podlagi javnega pooblastila. Zoper soglasja in dovoljenja ter odločbe, ki jih po določbah ZCest-2 izdajo upravljavci državnih cest, je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet (52. člen ZCest-2).

2.3 Gradnja državnih cest

2.3.1 Kategorizacija državnih cest

29 Državne ceste kategorizira vlada. S kategorizacijo ceste določi, kateri vrsti prometa je namenjena posamezna cesta. Spremembe kategorizacije državnih cest ali njihovih delov in medsebojne prenose cest lahko predlagata minister, pristojen za promet, in župan. Prenosi cest ali delov cest se opravijo po medsebojnem usklajevanju interesov obeh predlagateljev in ob upoštevanju meril za kategorizacijo javnih cest. Ne glede na navedeno lahko vlada javne ceste, ki se opustijo kot državne ceste, s sklepom prenese med občinske ceste. Če se preko občinske ceste ali njenega dela navezuje objekt državnega pomena, lahko minister, pristojen za promet, predlaga vladi, da se ta občinska cesta ali njen del prenese med državne ceste (55. člen ZCes-2).

2.3.2 Financiranje in sofinanciranje gradnje državne ceste

30 Gradnjo in vzdrževanje prometnih površin, objektov in naprav iz 72. člena ZCes-2 v okviru cestnega zemljišča državne ceste ter izvedbo prehodov za pešce v naselju financira oziroma sofinancira občina. Financiranje oziroma sofinanciranje del ter druge medsebojne obveznosti se uredijo s posebno pogodbo (58. člen ZCest-2).

2.3.3 Sofinanciranje gradnje obvozne ceste

31 Sredstva za gradnjo obvozne ceste, ki nadomesti del ceste, ki poteka skozi poselitveno območje, zagotavljata Republika Slovenija in občina. Sofinanciranje gradnje obvozne ceste ter obveznosti prevzema nadomeščenega dela državne ceste se uredijo s posebno pogodbo, ki jo skleneta Republika Slovenija in občina. Pogodbo v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za promet (59. člen ZCes-2).

2.3.4 Financiranje državnih kolesarskih povezav

32 Financiranje vzpostavitve državne kolesarske povezave v delu, ki ne poteka po državni cesti, se uredi s posebno pogodbo, ki jo skleneta Republika Slovenija in lastnik ceste oziroma druge prometne površine. Pogodbo v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za promet. Financiranje obsega označitev državne kolesarske povezave s predpisano prometno signalizacijo ter izvedbo nujnih varnostnih ukrepov in obrabne konstrukcije ceste oziroma prometne površine. Stroški izvedbe nujnih varnostnih ukrepov in obrabne konstrukcije ceste oziroma druge prometne površine se poračunajo v okviru pogodbe o pravici uporabe teh površin (60. člen ZCes-2).

2.4 Vzdrževanje državnih cest

2.4.1 Redno vzdrževanje prometnih površin ter objektov in naprav v naseljih

33 V naselju občine redno vzdržujejo prometne površine, objekte in naprave na cestnem zemljišču državne ceste, ki so v funkciji javnih površin naselja: • priključke občinskih cest na državno cesto, razen prometne signalizacije in prometne opreme, namenjene odvijanju prometa na državni cesti; • odstavne niše, parkirne površine, avtobusna postajališča in druge prometne površine izven vozišča; • kolesarske steze, pločnike in cestne objekte na teh površinah; • cestno razsvetljava, semaforje, razen krmilnih naprav semaforjev, in prometno signalizacijo z zunanjo ali notranjo osvetlitvijo s pripadajočim napajalnim omrežjem, vključno z

oskrbo z električno energijo; • zelene površine in urbano opremo v območju cestnega zemljišča (72. člen ZCes-2).

2.5 Varstvo državnih cest in prometa na njih

2.5.1 Cestni priključki na glavne in regionalne ceste

- 34** Cestni priključki občinskih in nekategoriziranih cest ter individualni cestni priključki na glavne in regionalne ceste se lahko gradijo le na podlagi soglasja, ki ga direkcija izda v skladu z ZCes-2, ali mnenja, ki ga direkcija izda v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov. S soglasjem ali mnenjem se na podlagi predpisa, ki ureja cestne priključke na javne ceste, določijo tehnični in drugi pogoji gradnje priključka ter njegova opremljenost s prometno signalizacijo in prometno opremo (79. člen ZCes-2).

Individualni cestni priključki so praviloma navezani na občinsko ali nekategorizirano cesto, ki se uporablja za javni cestni promet, in preko njih na državno cesto. Taki cestni priključki, katerih izvedba je dovoljena na podlagi soglasja direkcije, morajo izpolnjevati merila za enostavne objekte v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov (79. člen ZCes-2).

Stroške gradnje cestnega priključka na državno cesto, vključno s postavitvijo potrebne prometne signalizacije in prometne opreme, krije investitor priključka, v primeru priključevanja občinske ceste pa občina (79. člen ZCes-2).

Potrebno je še opomniti, da cestni priključek občinske in nekategorizirane ceste ter individualni cestni priključek je do meje cestnega zemljišča s pripadajočo prometno signalizacijo in prometno opremo sestavni del državne ceste (79. člen ZCes-2).

2.5.2 Obvezna prilagoditev cestnega priključka

- 35** Če cestni priključek na glavno ali regionalno cesto zaradi povečanega obsega prometa ali spremenjene vrste prometa na cestnem priključku ne izpolnjuje več zahtevanih prometnih in varnostnih pogojev ali ni vzdrževan, direkcija samostojno ali na predlog pristojnega inšpekcijskega organa za ceste z odločbo odredi njegovo prometno-tehnično prilagoditev spremenjenim razmeram. Stroške preureditve cestnega priključka krije lastnik ali imetnik pravice uporabe cestnega priključka ali njegov pravni naslednik, v primeru priključevanja občinske ceste pa občina. Zoper odločbo je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet (80. člen ZCes-2).

2.6 Upravljanje, gradnja, vzdrževanje in varstvo občinskih cest

2.6.1 Upravljavca občinskih cest

- 36** Upravljavca občinskih cest in način izvajanja nalog upravljanja določi pristojni organ občine (občinski svet) s splošnim aktom (108. člen ZCes-2).

2.6.2 Varovalni pas ob občinski cesti

- 37** Zaradi razvoja občinskega cestnega omrežja, preprečitve škodljivih vplivov emisij prometa na bivalno okolje in preprečitve vplivov drugih neposrednih prostorskih ureditev na občinsko cesto in promet na njej je ob teh cestah varovalni pas, v katerem je raba prostora omejena (109. člen ZCes-2).

Gradnja objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu občinske ceste je dovoljena le s soglasjem, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu ZCes-2, ali mnenjem v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov. Upravljavca občinske ceste izda soglasje ali mnenje, če s predlaganim posegom v varovalnem pasu niso prizadeti interesi varovanja občinske ceste in prometa na njej ter so zagotovljeni regulacijski elementi, ki ločujejo grajene javne površine od površin v zasebni lasti, s katerimi se zagotavlja prihodnji razvoj prometa (109. člen ZCes-2).

- 38** Varovalni pas občinske ceste se meri od zunanega roba cestnega zemljišča v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče ter znaša: • pri lokalnih cestah 10 metrov; • pri javnih poteh 5 metrov; • pri občinskih kolesarskih cestah in poteh 1 meter. Ne glede na navedeno varovalnega pasu nimajo občinske kolesarske ceste in poti v delu njihovega poteka preko vodnih zemljišč in zemljišč, ki niso javno dobro v lasti občine. Potrebno je še opomniti, da lahko občina z odlokom predpiše manjšo širino varovalnih pasov (109. člen ZCes-2). Na tem

mestu moramo opomniti, da soglasje upravljavca javne ceste ni potrebno v primerih gradnje na obstoječih objektih, ki so bili poškodovani ali uničeni zaradi poplav ali plazov, če se z deli ne posega v zunanje linije objekta proti cestnemu zemljišču oz. se bolj izpostavljena točka fasade proti cestnemu zemljišču ne spreminja (43. člen ZORZFS).

2.6.3 Preglednosti ob občinski cesti

- 39** V območju križišča občinskih cest, križišča občinske ceste z železniško progo (preglednostni prostor) ali v območju cestnih priključkov na občinsko cesto (pregledno polje) ter na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) ni dovoljeno vzpostaviti kakršne koli vegetacije ali postaviti objekte, naprave in druge predmete ter storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost cest, križišča ali cestnega priključka. Preglednost ob občinski cesti se ugotavlja na podlagi ZCes-2 in zakona, ki ureja varnost v železniškem prometu. Tehnične podatke o dimenzijah preglednega polja, pregledne berme oziroma preglednostnega prostora za potrebe rednega vzdrževanja in nadzora ceste zagotavlja upravljavec ceste (110. člen ZCes-2).

Zaradi zagotavljanja stanja v skladu z zakonom, razen na individualnih cestnih priključkih, se lahko lastninska pravica začasno ali trajno obremeni s služnostjo v javno korist. V primeru ustanovitve služnosti v javno korist lastniku služne nepremičnine pripada odškodnina, ki obsega zmanjšano vrednost nepremičnine ali dejansko škodo in izgubljeni dobiček. Ne glede na navedeno lastnik služne nepremičnine ni upravičen do odškodnine, če je bila taka omejitev uporabe zemljišča predhodno določena v soglasju, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu z ZCes-2, ali mnenju, ki ga izda upravljavec občinske ceste v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov (110. člen ZCes-2).

2.6.4 Cestni priključki na občinsko cesto

- 40** Cestni priključki nekategoriziranih cest in individualni priključki na občinske ceste se lahko gradijo le s soglasjem, ki ga upravljavec občinske ceste izda v skladu s ZCes-2, ali mnenjem v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov. Upravljavec občinskih cest izda soglasje ali mnenje, če ugotovi, da to ne bo imelo škodljivih posledic za zmogljivost občinske ceste ali varnost prometa na njej. Cestni priključki, katerih izvedba je dovoljena na podlagi soglasja upravljavca občinske ceste, morajo izpolnjevati merila za enostavne objekte v skladu z zakonom, ki ureja graditev objektov. Potrebno je opomniti, da je cestni priključek do meje cestnega zemljišča občinske ceste s pripadajočo prometno signalizacijo in prometno opremo sestavni del občinske ceste (111. člen ZCes-2).
- 41** Upravljavec občinskih cest lahko z odločbo zahteva prilagoditev cestnega priključka na stroške lastnika ali imetnika pravice uporabe cestnega priključka, če cestni priključek na občinsko cesto zaradi povečanega prometa ali uporabe za drugačen promet, kot je bil upoštevan ob izdaji soglasja ali mnenja za njegovo gradnjo, ni več ustrezen (111. člen ZCes-2).
- 42** Upravljavec občinskih cest lahko ukine cestni priključek na občinsko cesto v soglasju z lastnikom ali imetnikom pravice uporabe cestnega priključka. Ne glede na navedeno lahko z odločbo ukine cestni priključek na občinsko cesto, če je priključek na območju, kjer se mora izvesti ukrep za varstvo občinske ceste in zavarovanje prometa na njej, ali če to zahteva sprememba prometne ureditve na občinski cesti. Cestni priključek se nadomesti na stroške občine (111. člen ZCes-2).

2.6.5 Prometna ureditev na občinskih cestah

- 43** Prometno ureditev ali njeno spremembo na občinski cesti ali njenem delu odredi z internim aktom občina. Pri zahtevnejših prometnih ureditvah je sestavni del internega akta tudi načrt prometne ureditve. Prometna ureditev obsega: • določitev uporabe občinske ceste ali dela občinske ceste za določene vrste vozil oziroma uporabnikov (cesta, rezervirana za motorna vozila, kolesarska cesta, pot ali steza, steza za pešce, steza za pešce in kolesarje, steza za jezdece) in mej naselij; • določitev prednostnih smeri in sistema ter načina vodenja prometa; • določitev omejitev uporabe občinske ceste ali njenega dela glede na vrsto prometa; • določitev omejitev hitrosti vozil; • določitev skupnega prometnega prostora; • ureditev kolesarskega prometa in določitev lokalnih kolesarskih povezav; • ureditev parkiranja in ustavljanja vozil; • določitev območij umirjenega prometa, območij omejene hitrosti in območij za pešce in prehodov za pešce; • določitev ukrepov za umirjanje prometa za varnost otrok, pešcev in kolesarjev, zlasti v bližini vzgojno-varstvenih, izobraževalnih in zdravstvenih ustanov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci cestnega prometa pojavljajo v večjem številu; • določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev udeležencem prometa. Navedeno prometno ureditev se označi s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo. O postavitvi, zamenjavi, dopolnitvi ali odstranitvi prometne signalizacije na občinskih cestah odloča upravljavec občinskih cest (112. člen ZCes-2).

Potrebno je še opomniti, da ne glede na navedeno, se lahko prometna ureditev za vzpostavitev območij omejene hitrosti izvede le na podlagi splošnega akta občine, s katerim je takšna prometna ureditev določena (112. člen ZCes-2).

2.6.6 Zapora ceste zaradi del ali prireditev na občinski cesti

- 44 Dela na občinski cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je zaradi tega treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem upravljavca občinskih cest. Ne glede na navedeno dovoljenje za delno ali popolno zaporo občinske ceste ni potrebno za redno vzdrževanje občinske ceste. Dovoljenje upravljavca občinskih cest za zaporo občinske ceste se pridobi tudi za športne in druge prireditve na njej (113. člen ZCes-2).

Dovoljenje za popolno zaporo občinske ceste brez preusmeritve prometa na druge javne ceste se izda, če preusmeritev na druge javne ceste ni mogoča ali če se promet na lokalni cesti ne ustavi za več kot 30 minut oziroma zaradi zapore javne poti za več kot 60 minut. Z dovoljenjem za zaporo občinske ceste se določijo pogoji za izvedbo zapore ceste, preusmeritve prometa zaradi zapore ceste in čas njenega trajanja (113. člen ZCes-2).

Zaporo občinske ceste postavi izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste, ki o njeni izvedbi obvesti policijo, občinsko redarstvo in pristojni inšpekcijski organ za ceste najmanj tri dni pred spremembo ter javnost na krajevno običajen način (113. člen ZCes-2).

2.6.7 Omejitve uporabe občinske ceste

- 45 Če na občinski cesti ali njenem delu ni mogoč varen promet vozil zaradi zimskih razmer, močnega vetra, prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka ali če to terjajo drugi utemeljeni razlogi, ki se nanašajo na zavarovanje občinske ceste in varnost prometa na njej, lahko upravljavec občinske ceste oziroma po njegovem pooblastilu izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste začasno prepove uporabo občinske ceste za vse ali posamezne vrste vozil ali skupine vozil oziroma dovoli vožnjo samo tistih vozil ali skupine vozil, ki so ustrezno opremljena (114. člen ZCes-2).

Župan lahko na posameznih občinskih cestah odredi omejitve njihove uporabe za vsa motorna vozila ali posamezne vrste motornih vozil zaradi: • prometne preobremenjenosti naravnega okolja, varstva bivalnega in naravnega okolja in pretočnosti prometa na posameznih občinskih cestah, ki potekajo po zavarovanih območjih narave, na predlog ministra, pristojnega za okolje; • zagotavljanja prometne varnosti na označenih šolskih poteh, razen za lokalni promet (114. člen ZCes-2).

O prepovedi ali omejitvi uporabe občinske ceste iz razlogov, navedenih v prvem odstavku 114. člena ZCes-2, obvesti upravljavec občinske ceste oziroma po njegovem pooblastilu izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste po elektronski poti pristojno policijsko upravo, občinsko redarstvo, pristojni inšpekcijski organ za ceste in javnost na krajevno običajen način najpozneje v eni uri po nastanku dogodka, o omejitvi uporabe občinske ceste iz razlogov, navedenih v drugem odstavku 114. člena ZCes-2, pa najmanj sedem dni pred uveljavitvijo ukrepa omejitve uporabe občinske ceste (114. člen ZCes-2).

Potrebno je še opomniti, da občinsko cesto ali njen del, na katerem je odrejena omejitev uporabe, upravljavec ceste označi s predpisano prometno signalizacijo (114. člen ZCes-2).

2.6.8 Obveznost vodenja podatkov o občinskih cestah

- 46 Upravljavec občinskih cest vodi evidence o občinskih cestah in objektih v skladu s predpisom, ki ureja način označevanja javnih cest in evidence o javnih cestah in objektih na njih. Zbirne podatke iz evidenc o občinskih javnih cestah občina brezplačno pošlje direkciji najpozneje do 15. maja tekočega leta za stanje cest preteklega leta. Če občina predpisanih podatkov ne pošlje direkciji do predpisanega roka, pridobi podatke direkcija na stroške občine (115. člen ZCes-2).

2.7 Pooblastila in ukrepi občinskega redarstva

- 47 Nadzor nad določbami 5., 6., 34., 35., 36., 37, 39., 41., 43., 44., 46., 47., 124., 125., 126., 127., 128. in 137. člena ZCes-2 izvajajo na občinskih cestah, nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, in državnih cestah v naseljih občinski redarji. Potrebno je še opomniti, da občinski redarji nadzirajo izvajanje ZCes-2 v okviru nadzora cestnega prometa (123. člen ZCes-2).

2.7.1 Začasni ukrepi občinskega redarstva ob ugotovljenih pomanjkljivostih na cesti

48 Občinsko redarstvo ob ugotovitvi pomanjkljivosti, ki neposredno ogrožajo varnost ceste in promet na občinski cesti, državni cesti v naselju ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, izvedečasne ukrepe, s katerimi se prepreči ogrožanje udeležencev v prometu, in o tem obvesti pristojnega izvajalca rednega vzdrževanja ceste, lastnika ceste ali od njega pooblaščenega upravljavca ceste in pristojni inšpekcijski organ za ceste. Občinsko redarstvo sme odrediti odstranitev predmetov, objektov, drugih naprav ali ovir s ceste, če: • slepijo, zavajajo ali ovirajo udeležence v prometu; • zmanjšujejo preglednost ceste; • zmanjšujejo vidnost prometne signalizacije ali prometne opreme na cesti; • zmanjšujejo pretočnost prometa; • odvrtačajo pozornost voznikov. Potrebno je še opomniti, da občinsko redarstvo sme zaradi varnosti ceste in prometa na njej odrediti prepoved prometa na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 8. člena ZCes-2. Prepoved prometa označi njen lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec s predpisano prometno signalizacijo in traja do odprave razlogov za prepoved (124. člen ZCes-2).

Izvajalec rednega vzdrževanja cest takoj zavaruje nevarno mesto s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo ter v najkrajšem možnem času odpravi pomanjkljivosti oziroma odstrani predmete, objekte, druge naprave ali ovire (124. člen ZCes-2).

2.7.2 Nadzor izrednih prevozov po javni cesti

49 Nadzor nad opravljanjem izrednih prevozov v prometu izvajata policija in občinsko redarstvo (125. člen ZCes-2).

2.7.3 Tehtanje vozila

50 Policist ali občinski redar sme napotiti na tehtanje vozilo, za katero sumi, da je tovor, ki se na njem prevaža, naložen v nasprotju z določbami 34., 35., 36. in 39. člena ZCes-2. Voznik na zahtevo policista ali občinskega redarja omogoči tehtanje vozila. Če na kraju postopka vozila ni mogoče stehtati, voznik na zahtevo policista ali občinskega redarja odpelje vozilo na tehtanje (126. člen ZCes-2).

2.7.4 Izločitev vozila iz prometa

51 Policist ali občinski redar prepove nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa motorno ali priklopno vozilo: • katerega voznik ne omogoči ali ne sodeluje pri pregledu vozila, naprav, opreme ali tovora ali tehtanju vozila; • ki je obremenjeno nad največjo dovoljeno maso, skupno maso ali osno obremenitvijo po določitih proizvajalca vozila; • ki samo ali skupaj s tovorom prekoračuje predpisane mere (širina, dolžina, višina) ali dovoljeno osno obremenitev ali dovoljeno skupno maso, pa zanj ni bilo izdano dovoljenje za izredni prevoz, ali ne izpolnjuje posebnih pogojev, določenih v dovoljenju za izredni prevoz; • ki vozi po cesti, po kateri je vožnja tovrstnih vozil prepovedana; • s katerega odpada material (npr. zemlja, blato), ki onesnažuje vozišče; • ki vozi po cesti s takšnimi naležnimi ploskvami koles, ki so ali bi lahko poškodovale vozišče; • katerega največja dovoljena masa presega maso, odrejeno s prometnim znakom. Potrebno je opomniti, da lahko policist ali občinski redar, ki izloči vozilo, odvzame registrske oziroma preizkusne tablice v skladu z določbami zakona, ki ureja motorna vozila (128. člen ZCes-2).

2.8 Inšpekcijsko nadzorstvo

2.8.1 Opravljanje inšpekcijskega nadzorstva

52 Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem ZCes-2 in na njegovi podlagi izdanih predpisov na državnih cestah izvaja inšpektorat, pristojen za državne ceste, na občinskih in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, pa občinski inšpekcijski organ, pristojen za ceste (129. člen ZCes-2).

2.8.2 Pogoji za opravljanje inšpekcijskega nadzorstva

53 Za inšpektorja, pristojnega za državne ceste, je lahko imenovan posameznik, ki poleg splošnih pogojev za delo v državni upravi izpolnjuje še naslednje pogoje: • ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po univerzitetnih študijskih programih prve stopnje s področja prometa ali gradbeništva; • ima poleg izobrazbe, pridobljene po univerzitetnem študijskem programu prve stopnje, še najmanj pet let delovnih izkušenj s področja prometa ali gradbeništva oziroma poleg izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, še najmanj tri leta takšnih delovnih izkušenj; • ima opravljen strokovni izpit za inšpektorja. Ne glede na

navedeno je lahko za inšpektorja za ceste občinskega inšpekcijskega organa imenovan posameznik, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, če tako določi občina (130. člen ZCes-2).

2.8.3 Obseg inšpekcijskega nadzorstva

- 54 Pristojni inšpektor za ceste pri opravljanju inšpekcijskega nadzora nadzira: • ali se javne ceste uporabljajo za namen ter na način in pod pogoji, kot jih določajo ta zakon in predpisi, izdani na njegovi podlagi; • ali so javne ceste redno vzdrževane v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, in omogočajo varno uporabo; • ali sta prometna signalizacija in prometna oprema na javnih cestah postavljeni in vzdrževani v skladu s pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo ceste; • ali so zapore ceste zaradi del ali prireditev na javni cesti postavljene in vzdrževane v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, in izdanim dovoljenjem; • ali so izpolnjeni pogoji za gradnjo objektov v območju ceste po ZCes-2; • ali se priključki na javne ceste gradijo in vzdržujejo v skladu s pogoji, določenimi v predpisih, ki urejajo ceste; • ali se vzdrževalna dela ali vzdrževalna dela v javno korist izvajajo v skladu s pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo ceste, in ali so izpolnjeni pogoji za izročitev ceste v uporabo po ZCes-2; • ali je zagotovljena preglednost javne ceste v skladu s predpisi, ki urejajo ceste; • ali so izpolnjeni pogoji za izvajanje posegov v varovalnem pasu javne ceste v skladu z ZCes-2 (131. člen ZCes-2).

Ne glede na navedeno občinski inšpekcijski organ pri opravljanju inšpekcijskega nadzora nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, nadzira: • ali so nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet, vzdrževane v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, in omogočajo varno uporabo; • ali sta prometna signalizacija in prometna oprema na nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, postavljeni in vzdrževani v skladu s pogoji, ki jih določajo predpisi, ki urejajo ceste (131. člen ZCes-2).

2.8.4 Izvajanje denarnih izvršb

- 55 Denarne izvršbe inšpekcijskih ukrepov ter drugih odločb in sklepov, izdanih na podlagi ZCes-2 v zvezi s plačili kazni na podlagi tega zakona, izvršuje Finančna uprava Republike Slovenije v okviru svojih pristojnosti (133. člen ZCes-2).

2.8.5 Splošni inšpekcijski ukrepi in začasni ukrepi

- 56 Pristojni inšpektor za ceste z opozorilom, če oceni, da je to zadosten ukrep, ali z odločbo:
1. odredi, da se v roku, ki ga določi, odpravijo nepravilnosti, ki jih ugotovi v zvezi z: • rednimi vzdrževalnimi deli na cestah; • vzdrževalnimi deli in vzdrževalnimi deli v javno korist na cestah; • postavitvijo in rednim vzdrževanjem prometne signalizacije in prometne opreme ter naprav in ukrepov za umirjanje cestnega prometa v nasprotju s prometno ureditvijo oziroma predpisi, ki urejajo ceste; • postavitvijo in vzdrževanjem zapore ceste v nasprotju z dovoljenjem oziroma predpisi, ki urejajo ceste; • cestnimi priključki na javne ceste, ki se gradijo ali so zgrajeni v nasprotju s soglasjem; • gradnjo objektov ali izvajanjem drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu ceste v nasprotju s soglasjem; • izvajanjem del zunaj varovalnega pasu ceste v nasprotju s soglasjem, • izvajanjem gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo (npr. izkopi, prekopi, podkopi, vrtanja), ter gozdarskih del (npr. podiranje dreves, spravilo lesa) v območju ceste v nasprotju s soglasjem; • gradnjo gospodarske javne infrastrukture v območju državne ceste ali posegi v državno cesto zaradi vzdrževanja druge gospodarske javne infrastrukture v nasprotju s soglasjem; • zagotavljanjem preglednosti ob javni cesti v nasprotju s predpisi, ki urejajo ceste;
 2. odredi, da se ustavijo naslednja dela, ki se izvajajo brez soglasja: • gradnja cestnih priključkov na javne ceste; • gradnja objektov ali izvajanje drugih gradbenih posegov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu ceste; • izvajanje del zunaj varovalnega pasu ceste po pozivu upravljavca ceste iz 30. člena tega zakona;
 3. odredi, da se do odprave ugotovljenih nepravilnosti ustavi gradnja cest, ki se izvaja v okviru vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist, če se ne odpravijo ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil;
 4. prepove uporabo cestnega priključka na javno cesto, ki je zgrajen brez izdanega soglasja ali v nasprotju z njim in niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil;
 5. odredi odstranitev objekta za oglaševanje, ki je v območju državne ceste postavljen brez soglasja ali v nasprotju s pogoji izdanega soglasja ali se uporablja v nasprotju s pogoji iz izdanega soglasja;
 6. odredi izvajalcu rednega vzdrževanja cest odstranitev ovir s ceste ali drugih posledic ravnanj, ki bi lahko škodovale cesti ali ogrožale, ovirale ali zmanjševale varnost prometa na njej ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo ceste, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške povzročitelja;

7. odredi ustavitev gradnje ali vzdrževanja gospodarske javne infrastrukture, izvajanje gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo (npr. izkopi, prekopi, podkopi, vrtanja), v območju ceste, ki se izvajajo brez soglasja, ali niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil, in o posledicah ravnanj na cesti obvesti izvajalca rednega vzdrževanja cest, ki izvede ukrepe iz petega odstavka 6. člena tega zakona na stroške povzročitelja;

8. odredi ustavitev gozdarskih del (npr. podiranje dreves, spravilo lesa) v območju ceste, ki se izvajajo brez soglasja, ali niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil, in o posledicah ravnanj na cesti obvesti izvajalca rednega vzdrževanja cest, ki izvede ukrepe iz petega odstavka 6. člena tega zakona na stroške povzročitelja;

9. odredi odstranitev enostavnega objekta, ki se gradi ali je zgrajen v varovalnem pasu ceste v nasprotju s pogoji izdanega soglasja, ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške inšpekcijskega zavezanca, če inšpekcijski zavezanec ne uskladi gradnje enostavnega objekta s pogoji izdanega soglasja v roku, ki ga je določil pristojni inšpektor za ceste po 1. točki tega odstavka;

10. odredi odstranitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu ceste, ki so izvedeni ali vzpostavljeni v nasprotju s pogoji izdanega soglasja, ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške inšpekcijskega zavezanca, če zavezanec ne uskladi vzpostavitve trajnih nasadov, ograj in živih mej s pogoji izdanega soglasja v roku, ki ga je določil pristojni inšpektor za ceste po 1. točki tega odstavka;

11. odredi odstranitev enostavnega objekta, ki se gradi ali je zgrajen v varovalnem pasu ceste brez soglasja, ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške inšpekcijskega zavezanca, če inšpekcijski zavezanec ne poda vloge za izdajo soglasja v roku, ki ga določi pristojni inšpektor za ceste po drugem odstavku tega člena, ali če upravljavec ceste njegovo vlogo za izdajo soglasja pravnomočno zavrže ali zavrne;

12. odredi odstranitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu ceste, ki so izvedeni ali vzpostavljeni brez soglasja, ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške inšpekcijskega zavezanca, če inšpekcijski zavezanec ne poda vloge za izdajo soglasja v roku, ki ga določi pristojni inšpektor za ceste po drugem odstavku tega člena, ali če upravljavec ceste njegovo vlogo za izdajo soglasja pravnomočno zavrže ali zavrne;

13. odredi ustavitev del v območju ceste, ki vplivajo na promet in se izvajajo brez dovoljenja za zaporo ceste, ter odredi, da zavarovanje območja s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo izvede izvajalec rednega vzdrževanja na stroške povzročitelja (134. člen ZCes-2).

- 57** Pristojni inšpektor za ceste sme v primerih, ko bi bila ogrožena varna uporaba ceste ali bi lahko nastala škoda na njej, odrediti začasno prepoved oziroma omejitev uporabe ceste ali druge ukrepe, da se odvrne nevarnost ali prepreči škoda. Tak ukrep je začasen in traja, dokler so razlogi zanj. Ukrep začasne prepovedi oziroma omejitve uporabe ceste izvede izvajalec rednega vzdrževanja cest v okviru opravljanja gospodarske javne službe. O ukrepih pristojni inšpektor za ceste obvesti upravljavca ceste, policijo in občinsko redarstvo (135. člen ZCes-2).

Pristojni inšpektor za ceste občinskega inšpekcijskega organa sme prepovedati promet na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 8. člena ZCes-2. Prepoved označi njen lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec in traja do odprave razlogov za prepoved (135. člen ZCes-2).

2.9 Prekrškovni organi

- 58** Občinski inšpekcijski organ za ceste je prekrškovni organ za vse prekrške iz ZCes-2, storjene na cestah, ki jih nadzoruje v okviru svoje pristojnosti, razen za prekrške iz 5., 7., 34., 35., 36., 37, 39., 41., 43., 44., 46., 47., 124., 125., 126., 127. in 128. člena ZCes-2 (137. člen ZCes-2).

- 59** Občinsko redarstvo je prekrškovni organi za prekrške iz 5., 6., 34., 35., 36., 37, 39., 41., 43., 44., 46., 47., 124., 125., 126., 127. in 128. člena ZCes-2 ter šestega in sedmega odstavka 137. člena ZCes-2, storjene na cestah, ki jih nadzoruje v okviru svoje pristojnosti (137. člen ZCes-2).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, pristojnosti, občinski svet, župan, občinska uprava, občinsko redarstvo, javna služba, javne ceste, občinske ceste, promet.

Uporabljene kratice

URS	Ustava Republike Slovenije /URS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a).
ZCes-2	Zakon o cestah /ZCes-2/ (Uradni list RS, št. 132/22 in 140/22 – ZSDH-1A).

Viri**Ustava in zakoni**

Ustava Republike Slovenije /URS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a in 92/21 – UZ62a).

Zakon o cestah /ZCes-2/ (Uradni list RS, št. 132/22 in 140/22 – ZSDH-1A, 29/23, 78/23 - ZUNPEOVE).

Zakon o inšpekcijskem nadzoru /ZIN/ (Uradni list RS, št. 43/07 - UPB1 in 40/14).